

Làm Thế Nào Cho Mọi Người Cười Vui.

BiPi

Tại sao chúng ta đặt ra cái bằng "pha trò" (Hề)? Và cũng tại sao khi gặp một anh đoàn sinh có bằng "pha trò" ấy tôi đã vui thầm?.

Dấu hiệu ấy đủ tỏ rằng anh bé con kia chẳng phải là bực tầm thường : Đã là một anh "pha trò" có duyên thì không thể ngu độn, đi đến đâu, anh ta cũng đem niềm vui tới đấy, nên ai ai cũng hoan nghênh.

Nhưng các anh ấy phải thận trọng mà giữ gìn, đừng có mãi vui câu chuyện hề mà "tán" nhạt, người ta sẽ mong anh đi tức khắc. Anh phải biết cách giữ làm sao khỏi hờm mình, và tự khen người hơn khen ta. Mỗi khi các anh phô tài, chỉ nên nghĩ sao cho những người xem mình, hay nghe mình đều được vui vẻ và thích thú câu chuyện của mình.

Khi xưa, tôi đã từng lên sân khấu để hát hay đóng kịch, giải buồn cho binh lính mắc bệnh nhớ nhà. Thường khi, tôi lại có dịp dùng tài hèn mọn để kiếm vốn làm công việc chúng ta.

Trong những đêm đông dài, các anh có thời giờ dư thừa nên diễn các vở kịch ngắn, tập vài trò vui hay cùng nhau đàn hát. Những buổi đó sẽ là những món vui thay vào những buổi học cứu thương, buổi học nút giây. Lại gây tinh thần đội vì mỗi vai vế cần phải cố gắng tập cho cả ban hoàn toàn chứ chẳng phải để riêng mình được ngợi khen.

Song le chúng ta phải cố nặn óc tìm những trò mới lạ. Họ mãi mãi một bản đàn, diễn mãi một vở kịch sẽ làm cho người xem chán nản. Các anh phải cố nghĩ trò chơi mới hoặc dùng những đầu đề cũ mà thay hình thức mới. Nói tới đây, nhớ lại một chuyện cũ, xin kể các anh nghe.

Mã yên Cầm.

Khi xưa, hồi tôi còn làm việc ở trên đảo Malle, có lần qua chơi thăm đảo Sicile và mua được một cỗ yên ngựa bằng đồng mà dân ở trên đảo này thường dùng.

Dem vật báu ấy về tới đảo Malle, gặp ngay một ông bạn hỏi tôi rằng cái vật "báu" ấy có phải là một thứ nhạc khí (đàn) mới chế không?. Chẳng do dự, tôi trả lời: "Chẳng phải là chiếc đàn thì còn là thứ gì được?". Thế là ông bạn

khẩn nài xin cho nghe vài khúc nhạc trong một buổi hòa nhạc mà ông sắp tổ chức.

Tôi nhận lời. và tôi đã đi mộ ngay một ban âm nhạc để họa bài Nocturne (Đêm Trường) là một bản nhạc tuyệt tác thời đó. Còn tôi, tôi sẽ đọc (tấu) cầm, họa theo bằng chiếc "đàn" mới.

Tin ấy lan ra khắp tỉnh, trên chương trình tán dương thứ nhạc khí kỳ lạ kia lần đầu sẽ họa bài "Đêm Trường" của nhạc sĩ Chopin. Thế là thiên hạ tranh nhau mua vé.

Tối hôm ấy, bước vào phòng hòa nhạc, vai tôi đeo "chiếc đàn" kỳ khôi, mấy ngón tay uốn éo trên những chiếc đàn đóng to trên đầu bộ yên ngựa, chẳng khác chi tôi đang bấm trên cung đàn. Nhưng sau cỗ yên ngựa này, tôi buộc một chiếc lược, bọc giấy bóng mỏng và tôi kể miệng thổi bản đàn của tôi.

Nhờ có ban âm nhạc họa đàn theo, nên được hoan nghênh dữ dội. Pháo tay nổ ran như sấm, thính giả reo hò thêm lần thứ hai. Chẳng ai tìm ra, cái mảnh khóc bí mật, mà khi tôi khoe với họ rằng chiếc đàn lạ lùng kia chỉ là một cỗ yên ngựa, chẳng ai tin tôi mà còn cười rũ rượi vì họ cho rằng tôi nói đùa.

Đấy chỉ là một tí dụ cho chúng ta biết rằng, có nhiều khúc mảnh ta có thể dùng thay mới chương trình những buổi hội của chúng ta.

Sửa soạn và đặt ra một chương trình trình diễn hay, phải tốn công lắm; mà sau khi vất vả hàng tháng trời, hay hàng tuần, ta chỉ diễn có trong một buổi thì cũng đáng tiếc.

Cho nên, ta có thể tổ chức thêm một vài buổi trình diễn, nếu chương trình đó thật hay để giúp các hội từ thiện, để làm việc phúc giúp các nhà thương, trường học.v.v..

Như thế. chúng ta sẽ chia vui thêm cho nhiều người và thêm tiền vào trong quỹ.

BiPi

Trần Duy Hưng dịch

(Báo Tráng sĩ - Số 06 năm 3 - Tháng 3, năm 1941)